

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: QVINDE-UKRUDS LIFACTIGE CONTRAFAYT,

Citation: Worm, Jacob: "QVINDE-UKRUDS LIFACTIGE CONTRAFAYT," i Worm, Jacob: . - [1968], udg. af ERIK SØNDERHOLM , [1968]-1994, s. 401. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-worm01val-shoot-workid107793.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: . - [1968]

QVINDE-UKRUDS LIFACTIGE CONTRAFAYT,

Ved en *Satyrische* pen afschildret.

Melodie: Sylvia hvi vilt du ey etc.

1.

Er naturen nu forvent,
Er ald verden slet forvandlet,
Venus ilde er med handlet,
Hendes ærlig nafn er schient,
Mand kand neppe faae en qvinde
Som bær dyders *contrafey*,
Oc en møe kand mand ey fiende,
Som vil vandre dyders vey.

2.

Ærbarhed er alt nedtraad,
Oc er Jaget udaf lande,
Hver bekiender det for sande,
Med sin øynes modig graad,
At mand nep en fiin *Matrone*
Nu omstunder finde maa,
Som kand være mandens crone,
Oc med hannem trolig staae.

3.

Ubluhed førstinde er,
Jblant Fruentimmers schare,
de frembyde dieris vare,
Dieris Krantz oc Jomfru-bær,
Jngen schammer sig at henge
Forud dieris bare bryst,
Jaa de ynscher oc i senge
vel at blifve lefle-kryst.

4.

Pudder, perler, pande-haar,
Er nu pigers daglig smyche,
Hvorned de sig lade tyche,
Som med blomster Ziiret vaar
Diamanter, Fløyel, silche,
Frem for dyd schatteres nu,
Dieris Krantz de lader pilche
Der udi er de ublu.

5.

Gaar de end i Kirchen smuct
Oc de daglig hører Præsten
Saadan Guds fryct er dog nesten
En sædvan oc half utuct,
Mange bog paa armen bærer
Kand dog iche Kiende A,
Men om mand dem Kys forærer,
[De sig der ey] holder fra.

6.

Kirchegang er chun sedvan,
Thi de sidder der som aber,
Allesteds de gloer oc gaber,
Om de seer en *courtisan,*
Oc med dieris lantrings Søster
Holde de flux fadder-snach,
De udpladre hvad de lyster,
Dette kielne lefle-pach.

7.

Complementer, frandsche sprog
Er nu pigers daglig løsen,
403 *Damaselle* Kaldes tøsæn,
Som er chun [et] rendsteen-drog,
For hun hafver ladet sig øfve
Udi dantz oc *courtasie,*
Hun har oc sig ladet prøfve,
Oc i sengen vel staaet bi.

8.

Kloghed oc huusraadighed
For en aun nu iche actes
dyd, forstand oc ey betractes,
Piger er af dyder leed,
Men *comoedi*-Spil dem Kilder,
Oc en *Jan-Potages* griin,
Thi sligt dieris sind formilder,
Med *confect* og rinsche viin.

9.

Kom nu bedre frem med mig,
Oc besee de pige-locher,
Som for sy-schrin oc for rocher,
Af dem elsches uden Svig,
De med giede-haar høyt brammer
Oc med heste-rumpe graa,
Men hvor mange ere ammer,
Som for piger monne gaee?

10.

Udi dyre-hafvens eng,
J udyds utuctig scholer
de med vellyst offte boles,
Udi busche-brude-seng,
Der forliser mangel æren,
Mit imellom sine been,
404 Naar at Junncher rider mæren,
Som dog før var Jomfrue reen.

11.

Naar som slede-føret staar,
daa begyndes gammel vane,
Hesten spendes for en Kane,
Paa den frost-bro ise-haard,
Hør her Klinger heste-bielder,
Qvinde-timret Kiør i ring,
Men naar Kanen velter, helder,
daa faar pigens ring vel sting.

12.

De som Kand ey paa en rock
En ulastet traad udspinde,
Iche heller Kand de tvinde,
Uden paa en Karle-Kock,
De Kand iche brygg' oc bage,
De Kand iche Koge mad
Men mand tit faar lof at rage
dieris Kaade hore-rad.

13.

Fem Kort, en styr-volt, *labet*
Kand de mesterligen spille,
[Oc de unge Karle drille,]
Med dem leeger de *piqv*et,
Naar *Pamphilius* hand sticher
Fiorten Kaade horers gat,
Oc naar Knecten Fruen pricher
Morgen, middag oc om nat.

405

14.

De forkeering spiller vel,
Samt oc Suder-spil saa offte,
At det Knager i hver hoffte,
Taschen finder det med schiel,
Jomfru-spil, om du [vel] mindes,
Som schal treches ud oc ind,
Kand de leege, naar Kun findes
den som klapper dieris Kind.

15.

Wiffter, balsam-byssers luct,
Seyer-verck, *Casket* oc meere
Er nu [brugeligt] blant fleere,
Meer end dyd oc ærlig tuct,
Symphoni oc *Castanetter*,
Bruges for en bønne-bog,
Derfor bær de schiøge-hetter,

Oc de blifver [slet til] drog.

16.

Aqva-vit, miød, brende-viin,
Om de iche Kand faa andet
[Saa] som sæck der vel er blandet,
Dricher qvinderne som Svin,
Der Kand sammenblæse bacher,
Men ey røfve drumpel-drug',
Fylde-Søerne sig til pacher,
Saa de spyer udi smug.

17.

Naar de har en snidser paa,
Kand de artig dølgge rusen,
406 De dog lader fantze musen,
Udi schiulte Kielder-vraa,
De paaschiuder, at de plages
Udaf qvindens hemlig breck,
Dog af rusen de bedrages,
Naar de fylder dieris seck.

18.

Qvinde-list ey ende faaer,
Udi disse løse dage,
Maa en hver mand nu beklage,
[Som] de gjør i æren schaar,
War det stemplet i hver pande,
Som maa bæere han-rey hat,
Mangen æcte-mand forsande,
Gaf sin qvone gode nat.

19.

Æcte-tro er meer end rar,
Udi disse hore-tider
Jeg trøer vist, at mand omsider
Nep en ærlig qvinde har,

Horeri er nu chun putzer,
Qvinde-list fri-postighed,
Men o scham faae alle lutzer,
Som af egen mand er Keed.

20.

De lâr spende for en karm,
Siger at de vil lustere,
Eller venner *visitere*,
Manden dog til ære-harm,
Thi de tager andre Guder,
Oc besmitter æcteseng,
407 De udbreder dieris huder
Mit for Herren oc hans dreng.

21.

Det er at undschylde dog,
At de vil de nøgne hæle,
Oc de huuse-vilde fiele,
Udi dieris var-tous Krog,
O ney gjører ey Jêrs muffe
Til en pilegrimes graf,
Eders Krantz maa i ey schuffe,
Fra Jêr mand oc fra hans staf.

22.

Mangen er en lochet møe,
Har dog pande-haar oc locher,
Har, Kand schee, hafft Frandsche pocher,
Oc Kast mangt et barn i Søe,
Somme gaar for ærlig [pige],
Har dog faat hor-unger tre,
Saa Kand qvinde-list besvige,
Oc os gjøre hierte-væ.

23.

Phi, o phi du schiøge-pack,

du tro-brecher, ære-bryder,
Fuld af alle onde lyder,
Oc af lasters klick og Klack,
Kand du dig ey lade nøye
Med din egen æcte-mand?
Som for dig sig vil nedbøye,
Oc udsluche elschous brand.

408

24.

Naar du helder, først med haand,
Saa vil du oc siden helde
Med din liden muse-felde,
Der faar du vel tit en rand
Udaf *Adams* stock og Kieppe
Som hand banchet *Evam* med,
Lad dig ey af fleere Kneppe
End din mand med god bescheed.

25.

Under deylig ansicts glantz
Skiules tit been-gierder hvasse,
Jeg her meen en Have-gasse,
Ald udyds oc ondschabs svantz,
Findes hos di diefvel-inder,
Der er haard som Jern oc staal,
Dog saa ond mand ingen finder,
Hun Joe gider smaget aal.

26.

Fattig mand det Klage maa,
[Naar at qvinderne de] schiender,
Skryder, fnyser, schierer tænder,
Maa hand liste sig i vraa,
Naar [de] *Lucifers* [grefinder],
Hviner, schriger, rifver haar,
Udaf huus maa hand sig minde,
[Thi hand ellers scham vist faar].

27.

Fordi somme har af guld
Store *Capitalers* rente,
409 Derfor monne de sig vente
Rige beyler, penge-fuld,
Bruden daa foracter mange
Som har iche penge nock,
Men hun siden den kand fange,
Som Kand lefle med en stock.

28.

Mange qvinder paa guld-æg,
Oc paa mange penge Kuurer,
Som paa Kløver-æs de luurer,
Dieris sølf er reen oc veg,
For ald siælens ævig frelse,
Thi er moxen hver foract,
De vil snart ey andre helse
Udi dieris lyche pract.

29.

De ey æder sig self mæt,
Mindre gifver de til Kircher,
Oc til scholer, som udvircher
Jesu ære, sandheds ræt,
De har guldkar oc sølf-Kander
Gifver dog ey stachel brød,
Derfor faar de mange bander,
Oc omsider blifver ød.

30.

Penge-modig møe, Kom hid,
Gid at du betenche vilde,
Hvoraf du dig mon indbilde,
Det er chun et munde-bid,
Naar at lychen den vil vige
Daa forsvinder gotz oc guld,
410 Rigdom monne sig hensnige,
Hun er flyctig oc ey huld.

31.

Hvortil d'uer daa næse-Kast?
Hvortil tiener nache-hvisten?
[Penge] farer bort af Kisten,
Oc af pungen med stor hast,
Men naar pengene er borte
Har mand seck og gieck igien,
Saa Kand lychen snart afkorte
Det hun hafver schienct sin ven.

32.

Nu vil Jeg ey lenger frem,
Udi qvinders last-søe seyle,
Men at intet her schal feyle,
Som Kand gifve lærdom Klem,
Et endnu tilbage *rester*,
Som har mindelse behov,
Eders ørne mine giester
Lader være, med forlof.

33.

Klaffers viise-bog oc snack,
En deel qvinder vel Kand siunge,
Med forgifftig druchen tunge,
Til en hver [mand veed de] lach,
Naar de monne holde stabel,
O hvor hart daa bidder de,
Med sin Klaffers tand oc snabel
En hver ærlig mand til væ.

411

34.

Gack til søm oc laase-smid,
Lad en henge-laas der giøre,
For din mund oc læbers døre,
Sanck engang forstand oc veed,
See dig her i speyl, o qvinde!
Oc afleg ald udyds scham,
Tag min lærdom vel til minde,
Vær mig derfor iche gram.

35.

Hvad som schrifves her, er Kun
For det kvinde-ukrud tegnet,
Der iblant er aldrig regnet
Nogen dyr-bar hierte-hun,
Jeg de onde her oplærer
Til at venne sig fra last,
Men min pen de fromme ærer,
Oc berømmer fult oc fast.

36.

Jeg har iche lastet her
Nogen engel-dydig pige,
Eller ærlig mande-lige,
Der er reen som morgen-schiær,
Dieris ærbar nafn og rycte
Høyt er roset af min pen,
De som Klare lius i lycte
Skinner alle for sin ven.

37.

Nu *adieu* du Jomfru-flock
Oc i dydig æcte-qvinder,
412 Hvo som saadan perle finder,
Hand har lychen ævig nock,
Gifver mig, Jêr gunst oc naade,
Thi den er mit hiertis schat,
Oc Jer venschab er min baade,
Udi lychens dag oc nat.

38.

Her iblant far vel min sol,
Oc min siæles liuse-stierne,
Alle dyders trofast Kierne,
Blif du fast paa lychens stol,
Dig Jeg ynscher frem for alle
Tusind, tusind natter god,
Jeg vil dig min Gud befale,
Saa far vel dyd-ædle blod.